

SPIS TREŚCI

Od tłumacza.....	7
Coś w rodzaju wstępu.....	9
Czy historia jest nauką?	18
„Przez nas samych” versus „Polityka otwartych drzwi”	21
Opowieść o hymnach Rumunii (1862–1990)	25
Prosta rymowanka. Nie Ialta-Malta, tylko Moskwa (październik 1944)	28
Związki zawodowe w czasach reżimu komunistycznego (poczynając od 1945 roku)	32
Spektakl z Tamadau. Kompromitacja Narodowej Partii Chłopskiej (lipiec 1947)	38
Plan Marshalla i Rumunia stalinowska (lato i jesień 1947).....	41
Unicestwienie demokratycznych partii politycznych (1946–1947).....	46
Likwidacja rumuńskiego Kościoła greckokatolickiego (1948)	50
Nowomowa reżimu komunistycznego (poczynając od roku 1945)	54
Securitate i milicja w Rumuńskiej Republice Ludowej	58
Autonomiczny Region Węgierski (1950–1968)	62
Podejrzane śmierci w kulturze rumuńskiej: Nicolae Labiş, Marin Preda i Ioan Petru Culianu	67
Dziadek Gheorghiu-Dej.....	72
Siła przetrwania – Ion Gheorghe Maurer	76
Walka o władzę w partii komunistów (1944–1957)	80
Mihail Sadoveanu: jasnowidz masoński czy towarzysz drogi.....	84
Młodzież na placu budowy (po 1947 roku).....	88

Heroizm i desperacja: antykomunistyczny ruch oporu w górach Rumunii (1948–1962)	92
Fabryka geniuszy. Szkoła literatury „Mihai Eminescu” (1950–1955)	96
Opowieść o rumuńskich planach pięcioletnich (1951–1989)	100
Cztery dekady Pionierów (1949–1989)	104
Doktoraty polityków – od Petru Grozy do Nicolae i Eleny Ceaușescu	108
Statek szkolny „Mircea” (od 1938 roku do dzisiaj)	111
Żydzi i komunizm	115
„General Zima” i skomunizowana Rumunia	120
Pewien zdenerwowany Nikita Chruszczow odwiedza Rumunię (czerwiec 1962)	123
Rumunia i sowiecko-amerykański kryzys rakietowy w 1962 roku	127
Daleko pada jabłko od jabłoni – dzieci działaczy komunistycznych uciekają z Rumunii	131
Sąsiedztwo z problemami: Rumunia–Węgry (1948–1989)	135
Rumunia i Jugosławia w czasach komunizmu	139
Sąsiad na południu, często lekceważony: stosunki z Bułgarią (1945–1989)	143
Pokrewny sąsiad na wschodzie: przygody pewnego pomnika w Kiszyniowie	147
Emigracja Żydów i Niemców z Rumunii (1945–1989)	151
Opowieść o papirusie z Mangalii (1959–2011)	155
Gheorghe Gheorghiu-Dej i Nicolae Ceaușescu: ten sam system, dwóch ludzi, dwie legendy	158
Urbanizacja Rumunii – opowieść o „dalszym ciągu, który nastąpi”	162
Metro w Bukareszcie (1909–1979)	166

Od Domu Ludu do Pałacu Parlamentu (oraz szczytu NATO)	169
Ambicje nuklearne Nicolae Ceaușescu (po roku 1968).....	172
Dziennikarze, polityka i manipulacja. Prawo prasowe z 1974 roku.....	175
„Koń trojański” z Helsinek (lato roku 1975)	178
Koło Literackie „Płomień” – muzyka rockowa, poezja i ideologia (1973–1985).....	181
„Klauzula największego uprzywilejowania” dla skomunizowanej Rumunii (poczynając od 1975 roku).....	186
Festiwal Narodowy „Pieśń o Rumunii” (1976–1989).....	190
Prezydent Ceaușescu i jego amerykańscy odpowiednicy (1969–1989).....	193
Wizyta Nicolae Ceaușescu w Waszyngtonie (kwiecień 1978).....	197
Propaganda za granicą za pieniądze krajowe (1970–1982).....	200
Namiętności, zazdrość i plotki komunistyczne.....	203
Książka jak wojna (medialna). <i>Historia Siedmiogrodu</i> (1986–1987).....	206
Naturalny optymizm Nicolae Ceaușescu.....	210
Michaił Gorbaczow odwiedza Rumunię Ceaușescu (maj 1987)	213
Ostatnia wiosna Przywódcy (marzec–czerwiec 1989).....	216
Gimnastyczka przeskakuje granicę. Ucieczka Nadii Comănesci (listopad 1989).....	219
Ostatnie spotkanie Nicolae Ceaușescu z Michailem Gorbaczowem (4 grudnia 1989 roku).....	223
Była rewolucja czy jej nie było? (grudzień 1989)	228
Czy wszystko mogło się zacząć w „spokojnej” Mołdawii (Jassy, 14 grudnia 1989 roku)	233
Kontrowersyjna postać Rewolucji: László Tőkés (grudzień 1989).....	237

Szaman pogubionego plemienia. Ceaușescu na posiedzeniu władz partii (17 grudnia 1989 roku).....	241
Operacja „Róża”. Horror Rewolucji (17/18 grudnia 1989 roku).....	245
Olteńscy wysłani do Timișoary (20–21 grudnia 1989 roku)	248
Ostatnia „rotacja kadr” (21–22 grudnia 1989 roku)	252
Fatalny wiec 21 grudnia 1989 roku.....	255
Śmierć generała Vasilego Milei (22 grudnia 1989 roku)	258
Helikopter ostatniej ucieczki. Państwo Ceaușescu uciekają z Komitetu Centralnego (22 grudnia 1989 roku)	262
Dywersja „helikopterów” z Oltenii (22 grudnia 1989 roku i następne dni).....	266
Nicu Ceaușescu podczas Rewolucji Rumuńskiej (grudzień 1989).....	270
Przypadek USLA – zamordowanie grupy pułkownika Troski	273
Podpalenie Centralnej Biblioteki Uniwersyteckiej i Muzeum Sztuki w Bukareszcie (22–23 grudnia 1989 roku).....	276
Czy Armia Rumuńska spiskowała przeciw Ceaușescu?.....	279
Najsłynniejszy proces sądowy w historii Rumunii (25 grudnia 1989 roku)	282
„Samobójstwo polityczne” Nicolae Ceaușescu	286
Śmierć „w piwnicy” Marina Ceaușescu (28 grudnia 1989 roku)	290
Rewolucja jako doświadczenie osobiste.....	293
Historia jako ćwiczenie alternatywne.....	298